Ehdotus neuvoston asetus (EY) Turkin taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen edistämiseksi toteutettavien toimien täytäntöönpanosta

(98/C 408/10)

KOM(1998) 600 lopull. — 98/0300(SYN)

(Komission esittämä 22 päivänä lokakuuta 1998)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 130 w artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

noudattaa perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä kastsoo, että

Euroopan unionin ja Turkin suhteet perustuvat pääasiassa 12 päivänä syyskuuta 1963 tehtyyn assosiointisopimukseen sekä assosiointisopimuksella perustetun hallintoneuvoston päätöksiin,

Turkki jatkaa merkittävien muutosten toteuttamista taloutensa parantamiseksi, julkisen sektorinsa uudelleenjärjestämiseksi ja tehostamiseksi, talouden ja yhteiskunnan perusrakenteiden nykyaikaistamiseksi sekä tuotantosektorinsa kehittämiseksi,

Cardiffissa 15 ja 16 päivänä kesäkuuta 1998 kokoontunut Eurooppa-neuvosto piti tärkeänä yhteisön Turkkia koskevan strategian täytäntöönpanoa ja pyysi komissiota esittämään ehdotuksensa mukaan lukien taloudellisia näkökohtia koskevat ehdotuksensa,

tulot ovat jakautuneet epätasaisesti Turkin eri provinssien kesken ja Cardiffissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien toteuttamiseksi on erityisesti syytä korjata näitä eroja tukemalla kehityksessä jäljessä olevien alueiden kehitystä sekä lujittamalla taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta,

tämän asetuksen säännökset perustuvat kansanvallan, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien periaatteille sekä kansainvälisen oikeuden kunnioittamiselle, jotka ovat Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden politiikkojen lähtökohtia,

yhteisö pitää erityisen tärkeinä Turkin aloittamia toimia kansanvaltaisten käytäntöjensä parantamiseksi, perusihmisoikeuksien kunnioittamisen edistämiseksi ja kansalaisyhteiskunnan osallistumisen lisäämiseksi kehityksessään,

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 6 päivänä maaliskuuta 1995 antaman julistuksen 2 kohdan mukainen rahoituksen viitemäärä on sisällytetty tähän asetukseen ajanjaksoksi 1999—2001 ilman, että tällä olisi kuitenkaan vaikutusta perustamissopimuksessa määritettyyn budjettivallan käyttäjän toimivaltaan,

kyseisellä taloudellisella tuella rahoitetuilla hankkeilla ja ohjelmilla olisi edistettävä Turkin taloudellista kehittymistä, kehityspolitiikkojen uudistamista sekä toimielinkehyksen rakenneuudistusta,

kyseisellä taloudellisella tuella rahoitetuilla hankkeilla ja ohjelmilla olisi autettava koko sitä väestöä, joka kärsii Turkin jälkeenjääneestä kehityksestä.

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yhteisö tukee Turkin ponnisteluja taloutensa ja yhteiskuntansa kehittämiseksi.

2 artikla

Tämän asetuksen toteuttamiseksi on varattu 135 miljoonan ecun suuruinen ohjeellinen rahoitusmäärä ajanjaksoksi 1999—2001.

Budjettivallan käyttäjä myöntää vuosittaiset määrärahat raoitusnäkymien asettamissa rajoissa.

3 artikla

1. Yhteistyöhankkeiden ja -toimien edunsaajia voivat olla Turkin valtion ja alueiden lisäksi myös paikalliset viranomaiset, alueelliset organisaatiot, julkiset laitokset, paikalliset tai perinteiset yhteisöt, yritysten tukiorganisaatiot, osuuskunnat ja kansalaisyhteiskunta, erityisesti yhdistykset säätiöt ja valtioista riippumattomat järjestöt.

2. Jos jokin Turkin hyväksi tehtävien tukitoimien kannalta olennainen osa puuttuu, erityisesti jos demokratian, oikeusvaltion, perusihmisoikeuksien, perusvapauksien tai kansainvälisen oikeuden periaatteita loukataan, neuvosto

voi komission ehdotuksesta määräenemmistöllä päättää asianmukaisista toimenpiteistä.

4 artikla

1. Yhteistyöhankkeet ja -toimet Turkin kehittämiseksi voivat koskea esimerkiksi seuraavia aloja:

— tuotantojärjestelmän uudenaikaistamista, toimielinten ja infrastruktuurin parantamista erityisesti ympäristön, energian ja liikenteen aloilla,

— teollisen yhteistyön edistämistä erityisesti tukemalla teollisuuden monipuolistamista sekä pienten ja keskisuurten yritysten luomista,

— yhteistyötä televiestinnän, infrastruktuurien, maaseudun kehittämisen ja yhteiskunnallisten palvelujen alalla,

— Turkin talouden tuotanto- ja kilpailukyvyn lujittamista erityisesti toimilla, jotka edistävät Turkin julkisen sektorin uudelleenjärjestelyä sekä yksityistä aloitteellisuutta,

— yhteistyötä terveydensuojelun alalla,

— alueellista ja rajatylittävää yhteistyötä,

— yhteistyötä demokratian, oikeuden ensisijaisuuden, ihmisoikeuksien sekä vähemmistöjen suojelun edistämiseksi,

— yhteistyötä humanitaaristen asioiden alalla,

— tukea Euroopan unionin ja Turkin suhteiden kehittämiseksi.

2. Tarvittavassa laajuudessa toteutettavat rakennesopeutusohjelman tukitoimet toteutetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

— tukiohjelmat mukautetaan Turkin erityiseen tilanteeseen, ja niissä otetaan huomioon taloudelliset ja sosiaaliset tekijät,

— tukiohjelmiin sisällytetään toimenpiteitä, joilla pyritään erityisesti lievittämään kielteisiä vaikutuksia, joita rakennesopeutuskehityksellä voi olla sosiaalisesti ja työllisyyden kannalta erityisesti huono-osaisten väestöryhmien osalta,

— Turkin taloudellinen tilanne ja erityisesti sen velkaantumisaste ja velanhoitokustannukset, maksutasetta ja valuuttojen saatavuutta koskeva tilanne, rahapoliittinen tilanne, bruttokansantuotteen määrä asukasta kohti sekä työttömyysaste otetaan huomioon.

5 artikla

1. Tämän asetuksen mukaisesti myönnetty rahoitus muodostuu avustuksista, joita ei makseta takaisin.

2. Tässä asetuksessa tarkoitettujen toimien toteuttamiskeinoja ovat erityisesti tekninen apu, koulutus tai muut palvelut, tavaranhankinnat ja työsuoritukset sekä tilintarkastukset ja arviointi- ja valvontatehtävät.

3. Yhteisön rahoitus voi käsittää sekä investointimenot, kiinteän omaisuuden hankintaa lukuun ottamatta, että juoksevat menot (joihin kuuluvat hallinto- ylläpito- ja toimintamenot) ottaen huomioon, että hankkeen tarkoituksena on oltava se, että tukea saavat maat ottavat myöhemmin vastatakseen juoksevista menoista.

4. Edellä 3 artiklassa määritellyt yhteistyökumppanit pyritään saamaan osallistumaan jokaisen yhteistyötoimen rahoitukseen. Tätä rahoitusosuutta pyydetään ottaen huomioon kyseisten kumppaneiden mahdollisuudet ja kunkin toimen laatu. Erityisissä tapauksissa ja kun yhteistyökumppanina on joko valtiosta riippumaton tai lähiyhteisön järjestö, rahoitusosuus voidaan suorittaa tavaroina tai palveluina.

5. Yhteisrahoitusmahdollisuuksia muiden rahoittajien, erityisesti jäsenvaltioiden kanssa voidaan etsiä.

6. Toteutetaan kaikki tarpeelliset toimenpiteet tämän asetuksen mukaisesti toimitetun avun yhteisöllisen luonteen tunnetuksi tekemiseksi.

7. Perustamissopimuksessa tarkoitettujen, tavoitteina olevien yhtenäisyyden ja täydentävyyden toteuttamiseksi ja kaikkien tukitoimien mahdollisimman suuren tehokkuuden takaamiseksi komissio voi toteuttaa kaikki tarpeelliset koordinointitoimenpiteet, joita ovat erityisesti:

a) järjestelmällisen tiedonvaihtojärjestelmän ja analyysijärjestelmän luominen liittyen yhteisön ja jäsenvaltioiden rahoittamiin toimiin ja toimiin, joiden rahoitusta ne suunnittelevat,

b) toimien toteuttamisen koordinointi itse paikalla järjestämällä komission ja jäsenvaltioiden edustajien välisiä säännöllisiä kokouksia tukea saavassa maassa tietojen vaihtamiseksi.

8. Komissio voi yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tehdä tarpeellisiksi katsomiaan aloitteita varmistaakseen toimien asianmukaisen koordinoinnin muiden kyseisten rahoittajien kanssa.

6 artikla

1. Komissio huolehtii tässä asetuksessa tarkoitettujen toimien arvioinnista, niihin liittyvästä päätöksenteosta ja niiden hoidosta noudattaen talousarviota koskevia ja muita voimassa olevia, erityisesti Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen mukaisia menettelyjä.

2. Hankkeen ja ohjelman arvioinnissa on otettava huomioon seuraavat tekijät:

— toimien vaikuttavuus ja elinkelpoisuus,

— kulttuurisidonnaiset, sosiaaliset, sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja ympäristöön liittyvät näkökohdat,

— hankkeen tavoitteiden saavuttamisen edellyttämä instituutioiden kehittäminen,

— samankaltaisista toimista saadut kokemukset.

3. Päätökset hankkeista, joissa tämän asetuksen perusteella rahoitettava määrä on suurempi kuin 2 miljoonaa ecua tointa kohti, tehdään 7 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Komissio antaa 7 artiklassa tarkoitetulle komitealle tiiviissä muodossa tiedon rahoituspäätöksistä, joita se aikoo tehdä sellaisten hankkeiden ja ohjelmien osalta, joiden arvo on pienempi kuin 2 miljoonaa ecua. Tämä tieto on annettava viimeistään viikkoa ennen päätöksen tekemistä.

4. Komissio voi ilman 7 artiklassa tarkoitetun komitean lausuntoa hyväksyä tarpeellisia lisäsitoumuksia näistä toimista odotettavissa olevien tai jo todettujen ylitysten kattamiseksi, jos ylitys tai lisätarve on enintään 20 prosenttia rahoituspäätöksessä vahvistetusta alkuperäisestä sitoumuksesta.

Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu lisäsitoumus on pienempi kuin 4 miljoonaa ecua, 7 artiklassa tarkoitetulle komitealle ilmoitetaan komission tekemästä päätöksestä. Jos edellä mainittu lisätarve on suurempi kuin 4 miljoonaa ecua mutta pienempi kuin 20 prosenttia, pyydetään komitean lausunto.

5. Jokaisessa tämän asetuksen perusteella tehdyssä rahoitussopimuksessa tai rahoitusta koskevassa yleissopimuksessa on määrättävä erityisesti, että komissio ja tilintarkastustuomioistuin voivat suorittaa itse paikalla tarkistuksia komission voimassa olevien säännösten ja määräysten ja erityisesti Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen säännösten perusteella määritettyjen tavanomaisten yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

6. Jos toimien yhteydessä tehdään yhteisön ja Turkin välisiä rahoitusta koskevia yleissopimuksia, niissä on määrättävä, että yhteisö ei rahoita verojen eikä veroluontoisten maksujen maksamista.

7. Osallistuminen tarjouskilpailuihin ja hankintasopimuksiin on avoinna samoin ehdoin kaikille jäsenvaltioiden ja Turkin luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille.

8. Hankintojen on oltava peräisin jäsenvaltiosta tai Turkista.

7 artikla

Komissiota avustaa 23 päivänä heinäkuuta 1996 annetulla asetuksella (EY) N:o 1488/96 [1] perustettu MED-komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja seuraavaa menettelyä noudattaen.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa neuvoston komission ehdotuksesta tekemiä päätöksiä varten määrätyllä enemmistöllä. Äänestyksissä komiteassa jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määritetyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

Komissio toteuttaa aiotut toimenpiteet, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset.

Jos aiotut toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaiset tai lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Neuvosto ratkaisee asian määräenemmistöllä.

Jos neuvosto ei ole tehnyt päätöstä kolmen kuukauden määräajan kuluessa siitä, kun asia on tullut vireille neuvostossa, komissio päättää ehdotetuista toimenpiteistä.

[1] EYVL L 189, 30.7.1996, s. 1.

Komission on ilmoitettava jäsenvaltioille hyväksytyt toimet ja hankkeet, ilmoitettava niiden rahallinen arvo, luonne ja kumppanit kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä.

8 artikla

Komission edustajan esittämien, seuraavana vuonna toteutettavia toimia koskevien yleisten suuntaviivojen perusteella vaihdetaan kerran vuodessa näkemyksiä 7 artiklassa tarkoitetun komitean kokouksessa.

9 artikla

Varainhoitovuoden päätyttyä komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuotuisen kertomuksen, johon sisältyy yhteenveto varainhoitovuoden aikana rahoitetuista toimista sekä arvio tämän asetuksen toimeenpanosta varainhoitovuoden kuluessa.

Yhteenvedossa on oltava erityisesti tiedot niistä toimijoista, joiden kanssa toimeenpanoa koskevia hankintoja tai sopimuksia on tehty.

Kertomuksessa on myös esitettävä yhteenveto ulkopuolisten mahdollisesti tekemistä arvioista, jotka koskevat erityistoimia.

10 artikla

Komission on arvioitava säännöllisesti yhteisön rahoittamia toimia selvittääkseen, onko näissä toimissa tarkoitetut tavoitteet saavutettu ja laatiakseen suuntaviivoja tulevaisuudessa toteuttavien toimien tehostamiseksi. Komissio antaa 7 artiklassa tarkoitetulle komitealle yhteenvedon niistä tehdyistä arvioista, joita tämä mahdollisesti voisi tarkastella. Jäsenvaltiot voivat pyynnöstä tutustua arviointikertomuksiin.

11 artikla

Komissio antaa kolme vuotta tämän asetuksen voimaantulon jälkeen Euroopan parlamentille ja neuvostolle kokonaisarvion yhteisön tämän astetuksen perusteella rahoittamista toimista ja tekee ehdotuksia tämän asetuksen tulevaisuudesta ja tarvittaessa sen muuttamisesta.

12 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.*

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.